

Maakuntastrategian 2050+ vaikutusten arviointi

Maakuntastrategian ja maakuntaohjelman 2026–2029 tavoitteiden vaikutuksia tulee tarkastella monialaisesti eri asiantuntemuksen ja näkökulmien kautta. Arviointiryhmän työskentely tukee strategian valmistelua sekä virallista vaikutusten arviointia osana ympäristöselostusta (SOVA) maakuntaohjelmaa varten.

Maakuntastrategian vaikutusten arviointiryhmä koostui asiantuntijoista, jotka edustavat seuraavia organisaatioita: Lahden kaupunki, Hollolan kunta, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy, Päijät-Hämeen Yrittäjät, LAB-ammattikorkeakoulu, LUT-yliopisto, Hämeen ELY-keskus (ympäristö, elinkeinot, maaseutu), Päijät-Hämeen nuorisovaltuusto ja Salpausselän luonnonystävät.

Roolina strategia- ja ohjelmavalmistelussa on asiantuntijatuki, palautteenanto, riskien ja mahdollisuuksien tunnistus. Ryhmä tarkasteli strategian tavoitteiden vaikutuksia teemoissa:

- Ympäristö: ilmastovaikutukset, luonnon monimuotoisuus
- Elinkeinoelämä: investointiympäristö, vihreä kasvu
- Sosiaalinen kestävyys: palvelujen saavutettavuus, yhdenvertaisuus
- Kulttuuri: identiteetti, tapahtumat, luova ala
- TKI: LUT/LAB ja innovaatioalustat
- Maaseutu: tasapaino ja erilaistuminen

Merkitys ja vaikutukset maakuntastrategia 2050+ kannalta							
		Ympäristö-vai- kutukset	Taloudelliset vaikutukset	Sosiaaliset vaikutukset	TKI-vai- kutukset	Kulttuuriset vaikutukset	Maaseutu- vaikutukset
Vaikuttaa merkittävästi +++ Vaikuttaa jossain määrin ++ Ei vaikutusta +/- Haitallinen vaikutus -- Erittäin haitallinen vaikutus ---							
Strategiset tavoitteet							
Kilpailuetua kansainväli- syydestä ja kestävyystä							
Alueen kansainvälisesti laadukkaat TKI-resurssit viisinkertaistuvat rohkeilla, kestävillä avauksilla.	+++	+++	+/-	+++	+/-	+/-	
Lahti on Euroopan kan- sainvälisimpiä opiskelija- kaupunkeja. Kansainvälis- ten osaajien määrä ja jäämä alueelle vähintään viisinkertaistuu.	+/-	+++	++	++	++	++	+/-
Kansainväliset ja kansalli- set kumppanuudet vahvis- tavat alueen osaamista ja elinkeinoelämän	++	+++	+/-	+++	+/-	+/-	+/-

arvoketjuja. Vienti kolmin-kertaistuu.						
Tilaa luonnolle, luovuudelle ja puhtaalle teollisuudelle						
Päijät-Häme on hiilinegatiivinen ja luontoposiitiivinen täyden kiertotalouden maakunta, jossa on tilaa uudistuvalla teollisuudelle.	+++	+++	+/-	+++	+/-	++
Puhdas luonto, maaperä ja vedet mahdollistavat kestävä tuotannon ja palvelut.	+++	++	+/-	++	++	++
Luovuus, kestävä muotoilu, ja uudet teknologiat nostavat yritysten jalostusarvoa kaksinkertaiseksi ja edistävät digitalisaatiota.	+++	+++	++	+++	++	++
Päijänteen verran parempaa elämää						
Olemme yrittäjyyden maakunta, jossa työtä ja toimeentuloa syntyy kylissä ja kaupungeissa. Päijät-Häme kasvattaa eniten yritysten määrää ja työllisyysastetta Suomessa.	+/-	+++	+++	+++	++	+++
Salpausselkään nojaava Päijät-Häme on kestävä matkailun, tapahtumien ja elämysten ykköskohde Suomessa. Vapaa-ajan vieton laadukasta tarjontaa löytyy kulttuurista, liikunnasta ja luonnosta.	++	++	++	++	++	++
Päijät-Hämeessä arkielämä on Suomen sujuvinta ja yhteisöllisintä. Edistämme hyvinvointia eniten Suomessa.	+/-	++	+++	+/-	+++	++

Arviointiryhmä totesi strategian tavoitteiden tukevan aiemmin tunnistettuja alueen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä koulutuksen tavoitteita, mutta edellyttää konkreettisia mittareita ja kestävään liiketoimintaan kytkeytyviä ratkaisuja. Ympäristövaikutusten kannalta keskeistä on, että kestävyys on aidosti läpileikkaava teema – viherpesun ja epäjohtonmukaisten tavoitteiden riski tulee tiedostaa.

Teknologisten ratkaisujen ympäristövaikutuksia ei saa sivuuttaa, ja digitalisaation tuomat haasteet kuten energiankulutus ja tilantarve on otettava huomioon. Hiilinegatiivisuus ja täysi kiertotalous ovat kunnianhimoisia mutta edellyttävät vahvaa yhteensovittamista eri

tavoitteiden välillä. Tavoitteita tulisi pohtia myös ylikulutuksen vähentämiseksi ja siirtymiseksi kohtuullisempaan talousmalliin.

Uudistuva teollisuus ja luovat alat voivat tuoda elinvoimaa myös pienemmille paikkakunnille ja maaseutuelinkeinoille. Luovuuden, TKI-toiminnan ja vastuullisen yrittäjyyden yhdistäminen on keskeistä alueen kilpailukyvyn ja työllisyyden kannalta. Yritysten kestävyys tulee olla valvottua ja lainsäädännön ohjaamaa – muuten riskinä on, että uudet toiminnot heikentävät ympäristötavoitteiden saavuttamista.

Kestävä ja uudistava matkailu voi tukea sekä alueen taloutta että luontoposiitiivisuutta, jos sen vaikutukset arvioidaan huolellisesti. Samalla yhteisöllisyys ja osallisuus vahvistavat demokraattisia rakenteita ja sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin. Määrällisten tavoitteiden rinnalle tarvitaan siis laatua, kestävyttä ja vastuullista toimeenpanoa.

Arviointikokous 2.6.2025
Päijät-Hämeen liitto

Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.